

Organizačný poriadok celoštátnej postupovej súťaže „Šaliensky Matko J. C. Hronského“

Organizátor celoštátnej postupovej súťaže v prednese slovenskej povesti „Šaliensky Matko J. C. Hronského“ v súlade so smernicou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 23/2017 o súťažiach vydáva pre organizáciu a riadenie súťaže tento organizačný poriadok.

Vyhlasovateľ: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Organizátor: Miestny odbor Matice slovenskej v Šali, Murgašova 44, 927 01 Šaľa

Článok 1

Charakteristika súťaže a jej poslanie

1. Súťaž v prednese slovenskej povesti „Šaliensky Matko J. C. Hronského“ je dobrovoľná, záujmová činnosť žiakov 2. – 7. ročníka základných škôl, ako aj žiaci osemročných gymnázií.
2. Súťaž sa koná každý rok.
3. Súťažiaci sa naučia technike prednesu slovenskej povesti za pomoci pedagógov a vedúcich záujmových útvarov umeleckého zamerania.
4. Výsledkom činnosti súťažiaceho je umelecký prednes ľubovoľnej slovenskej povesti.
5. Súťaž umožňuje pedagogickým zamestnancom využívať poznatky zo súťaží jednotlivých kôl na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu.
6. Vyvrcholením súťaže je celoštátne kolo, ktoré sa uskutočňuje každý rok. Na ňom súťažiaci preukazujú výsledky svojej dlhodobej práce pred odbornou porotou. Podmienkou účasti na celoslovenskom kole je účasť súťažiach na jednotlivých postupových kolách.
7. Súťaž je založená na systematickej práci s talentovanou mládežou, podporuje súťaživosť, napomáha rozvíjať talent, nadanie, vytvára trvalý vzťah k literatúre a umeleckému prednesu.
8. Celoštátna postupová súťaž v prednese slovenskej povesti prispieva k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov základných škôl a osemročných gymnázií a podporuje cieľavedomú prácu s nimi.
9. Rozvíja, prehľbuje a upevňuje zručnosti žiakov v umeleckom prednese, vytvára trvalý vzťah k slovenskej ľudovej slovesnosti.
10. Upevňuje vedomosti a schopnosti žiakov k samostatnému a tvorivému prístupu k práci so slovesným umením.
11. Upevňuje záujem žiakov o literatúru a národnú kultúru.
12. Všestranne rozvíja a podporuje záujmy žiakov o umelecký prednes.
13. Prispieva k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času žiakov.

Článok 2

Štruktúra súťaže, počet kôl, počet a charakteristika kategórií

1. Súťaž sa riadi propozíciami, ktoré vydáva každý rok organizátor - Miestny odbor Matice slovenskej v Šali a ktoré zohľadňujú aktuálne potreby, zabezpečujú kvalitu a optimalizujú zdroje na realizáciu.
2. Súťaž je viackolová (štvorkolová - školské, okresné, krajské a celoštátne).

3. Súťaž v prednese slovenských povestí „Šaliansky Maťko J. C. Hronského“ sa uskutočňuje formou súťažných kôl.
4. Súťaží a v troch súťažných kategóriách:
  - I. kategória   žiaci 2. – 3. ročníka ZŠ
  - II. kategória   žiaci 4. - 5. ročníka ZŠ
  - III. kategória   žiaci 6. – 7. ročníka ZŠ a žiaci 1. a 2. ročníka osemročných gymnázií
5. Súťažné prehliadky sa uskutočňujú v postupových kolách:
  - a. školské - zúčastňujú sa ich súťažiaci v I., II. a III. kategórii, ktorí v škole prejavia záujem o súťaž
  - b. okresné - zúčastňujú sa ich súťažiaci v I., II. a III. kategórii: víťazi (1.miesto) školských kôl
  - c. krajské – zúčastňujú sa ich súťažiaci v I., II. a III. kategórii: víťazi (1.miesto) okresných kôl
  - d. celoštátne – zúčastňujú sa ich súťažiaci v I., II. a III. kategórii: víťazi (1. miesto) krajských kôl.

Článok 3

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže a činnosti odborných komisií

1. Školské kolá organizujú školy a školské zariadenia na základe dobrovoľnosti.
2. Školy a ich zriaďovatelia vytvárajú priaznivé podmienky pre činnosť a propagáciu súťaže v škole. Súťaž v prednese slovenských povestí „Šaliansky Maťko J. C. Hronského“ je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. V tejto súvislosti sa odporúča riaditeľom škôl hmotne zainteresovať učiteľov, ktorí sa podieľajú na organizovaní a riadení uvedených aktivít a príprave žiakov na súťaž.
3. Organizátor každého kola súťaže zostavuje pre objektívne hodnotenie súťažiacich odbornú porotu zloženú z 3 – 7 členov.
4. Školské kolá organizačne zabezpečuje komisia, ktorú vymenúva riaditeľ školy.
5. Komisia postupuje pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom a platnými metodicko-organizačnými pokynmi súťaže. Každú kategóriu hodnotí odborná porota.
6. Porota určuje poradie súťažiacich, predseda poroty oboznamuje súťažiacich s výsledkami a vyhlasuje víťaza danej kategórie. Diplom pre víťazov podpíše predseda poroty a riaditeľ školy.
7. Školské, okresné a krajské kolá organizujú a zabezpečujú organizátori v spolupráci so základnými školami a školskými zariadeniami, miestnymi odbormi Matice slovenskej, domami Matice slovenskej, spoločnými školskými úradmi a úradmi samosprávneho kraja na krajskej a regionálnej úrovni.
8. Organizátori nižšieho stupňa súťaže odovzdávajú výsledky príslušnej súťaže organizátorovi vyššieho stupňa súťaže v stanovenom termíne.
9. Celoštátnu súťaž organizačne a metodicky riadi Miestny odbor Matice slovenskej Šaľa, Murgašova ul. č. 44, 927 01 Šaľa.

Článok 4

Súťažné podmienky, zadania, hodnotenie vedomostí a zručností detí a žiakov

1. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zriaďuje vymenúvaním celoštátnu odbornú komisiu v prednese slovenskej povesti „Šaliansky Maťko J. C. Hronského“ ako riadiaci orgán súťažných kôl.

2. Celoštátnu odbornú komisiu tvoria predseda, podpredseda, zástupca Miestneho odboru Matice slovenskej v Šali a predsedovia krajských komisií.
3. Celoštátna odborná komisia postupuje pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom, platnými metodicko-organizačnými pokynmi súťaže, ktorými sú Propozície súťaže vydávané na príslušný ročník.
4. Žiaci súťažiaci anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže.
5. Predseda celoštátnej komisie oboznamuje súťažiacich s výsledkami a vyhlasuje víťaza danej kategórie. Diplom pre víťazov podpíše predseda celoštátnej komisie.
6. Úlohou celoštátnej odbornej komisie je:
  - zabezpečovať metodické riadenie súťaže,
  - navrhovať jej obsahové a organizačné zabezpečenie,
  - koordinovať činnosť krajských komisií,
  - navrhovať odbornú porotu na celoštátne kolo súťaže,
  - propagovať súťaž, zabezpečovať metodické materiály, kritériá hodnotenia, spracovať výsledky súťaže, vystaviť a odovzdať ocenenia,
  - vydávať pokyny a kritériá pre obsahové a organizačné zabezpečenie na príslušný ročník, v podobe propozícií súťaže,
  - hodnotiť výsledky celoštátnej súťaže.
7. Organizátor súťaže predkladá písomné zhodnotenie výsledkov celoštátnej prehliadky a hodnotenia činnosti komisií na MŠVVaŠ SR do konca júla za uplynulý školský rok
8. Odborné poroty vo všetkých kolách súťaže sa riadia hodnotiacimi kritériami vyhlasovateľa súťaže.
9. Odborné poroty dodržiavajú zásady pre objektívne hodnotenie umeleckého prednesu v zmysle pokynov predsedu komisie v príslušnej súťaži. Ich rozhodnutie je konečné.
10. Odborné poroty vo všetkých kolách hodnotia výsledný prednes ukážky a následne – verejne pred súťažiacimi v atmosfére priateľského stretnutia, s výchovno-vzdelávacím cieľom, s odborným zdôvodnením kritického reflexie ocenia jednotlivých súťažiacich.
11. Odborné poroty v jednotlivých kategóriách určujú poradie na 1. – 3. mieste a postupujúceho do vyššieho kola súťaže. Do vyššieho kola súťaže postupuje súťažiaci umiestnený na 1. mieste.
12. Odborné poroty dodržiavajú zásady pre objektívne hodnotenie umeleckého prednesu v zmysle pokynov predsedu komisie v príslušnej súťaži.
13. Organizátori súťaží udeľujú spravidla diplomy a ceny za 1., 2. a 3 miesto na základe návrhu odbornej poroty.

Článok 5

Identifikačné údaje a kontaktné údaje organizátora súťaže na celoštátnej úrovni

1. Organizátorom a odborným garantom súťaže v prednese slovenských povestí „Šaliansky Matko J. C. Hronského“ je Miestny odbor Matice slovenskej v Šali, Murgašova č. 44, 927 01 Šaľa, www.salianskymatko.sk, MUDr. Svetozár Hikkel. Kontakt tel. +421 903 239 919, e-mail: sveto.hikkel@centrum.sk
2. Celoštátne kolo súťaže má názov „Šaliansky Matko J. C. Hronského“ a uskutočňuje sa každoročne v Šali.

Článok 6

Podmienky účasti detí a žiakov v súťaži a rámcový postupový kľúč

1. Súťaže sa môžu zúčastniť žiaci 2.-7. ročníka základných škôl a 1. a 2. ročníka osemročných gymnázií. Účasť žiakov v súťaži je dobrovoľná.

2. Účasť v súťaži vyššieho kola je podmienená odovzdaním riadne vyplnenej prihlášky víťaza (1. miesto) nižšieho kola podľa pokynov organizátora vyššieho kola súťaže.
3. Postupový kľúč na príslušný súťažný ročník určuje organizátor súťaže Miestny odbor Matice slovenskej v Šali.
4. Súťažiaci prechádzajú všetkými kolami súťaže s tou istou ukážkou, ktorú predviedli na školskom kole.
5. Do vyššieho kola súťaže postupujú súťažiaci z 1. miesta.

Článok 6

Podmienky a spôsob zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

1. Pri organizovaní súťaže usporiadateľ dôsledne dodržiava bezpečnostné a hygienické pravidlá platné pri práci s deťmi a mládežou. Počas trvania súťaže organizátor zabezpečí pedagogický dozor.
2. Pedagogický dozor žiakov na celoštátne kolo zabezpečí organizátor súťaže v spolupráci so školou vysielajúcou svojho žiaka na súťaž.

Článok 7

Odborná príprava žiakov na školské, okresné, krajské a celoštátne kolo súťaže

Hlavným cieľom súťaže je prispieť k prezentácii a zachovaniu ľudových tradícií a k povzneseniu slovenského jazyka a reči. Motivovať deti k vzájomnej tolerancii, empatii, spolupráci a schopnosti pomáhať si, ale aj zvyšovať kultúrnosť detí, naučiť ich a učiť ich objavovať seba samého, svoju šikovnosť a svoj talent.

Článok 8

Štruktúra rozpočtu, použitie a postup pri zúčtovaní finančných prostriedkov

1. Organizovanie, riadenie a finančné zabezpečenie súťaží žiakov škôl sa riadi podľa smernice č. 23/2017 o súťažiach, vydanéj Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.
2. Na celoštátnom kole je súťaž finančne zabezpečená z rozpočtovej kapitoly vyhlasovateľa súťaže.
3. Financovanie súťaže v jednotlivých kolách môže byť zabezpečované aj z iných zdrojov.
4. Výdavky spojené s konaním celoštátneho kola súťaže „Šaliensky Matko J. C. Hronského“, ako aj s činnosťou celoštátneho kola v prednese slovenskej povesti a jej odborných komisií sú hradené z prostriedkov MŠVVaŠ SR priamo alebo prostredníctvom ním riadených organizácií.
- 5.

Článok 9

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa organizačný poriadok súťaže v prednese slovenskej povesti „Šaliensky Matko“, schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2010-14386/32645:37-911 s účinnosťou od 6. 9. 2010.

Článok 10
Schválenie a účinnosť organizačného poriadku

Tento organizačný poriadok schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 07. 09. 2017 pod číslom 2017/13071:2-10A0 a nadobúda účinnosť dňom 01. 01. 2018.

MUDr. Svetozár Hikkel
predseda celoštátneho kola súťaže
„Šaliasky Mat'ko J. C. Hronského“